

№ 224.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Jadwigi Wd.
Piąt. św. Martyna M.
Sob. św. Wiktora M.
Niedz. św. Łukasza Ew.
Pon. św. Piotra z Alk.
Wt. św. Ireny P. M.
Śr. św. Urszuli P. M.

Wschód słońca: godz. 6 m. 28
Zachód słońca: godz. 5 m. 14
Dług. dnia: godz. 10 m. 38

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięczn. " " 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Czwartek, dnia 15 października 1908 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelony lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1¹/₂ kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu

WEZWANIE

do subskrypcji kapitału Rb. 750,000 potrzebnego do objęcia

Zakładów Gazowych w Łodzi.

Dla dalszej eksploatacji Łódzkich Zakładów Gazowych, które z dniem 1 Lipca 1909 roku przejdą na własność miasta, zawiązało się

Konsorcjum Obywateli Łódzkich,

starając się o 10-cio letnią dzierżawę wspomnianych Zakładów.

Konsorcjum to zawiąże **Towarzystwo Komandytowe**, które następnie zamienione zostanie na **Towarzystwo Akcyjne**.

Od dnia 10 do 20 października r. b. w Łódzkim Banku Handlowym, Łódzkim Banku Kupieckim, Towarzystwie Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich na Ewangielickiej II i Łódzkim Wzajemnym Kredycie, Piotrkowska 43 przyjmowane będą zapisy na kapitał **rb. 750,000**. Suma ta służyć będzie dla powiększenia i ulepszenia Zakładów Gazowych, a także jako kapitał obrotowy.

Cheąc dać możność każdemu z obywateli należenia do powyższego Towarzystwa, przez co przewidywany dochód pozostanie w mieście i w kraju, a nie pójdzie jak dotąd za granicę, wymienione banki przyjmują zapisy już od **rb. 250**.

W razie, gdyby subskrypcja przewyższyła wymagany kapitał **rb. 750,000**, nastąpi repartycja.

Podpisujący wpłaca początkowo przy zapisie **5%** od zadeklarowanego kapitału. Dalsze wpłaty uskuteczniane będą na żądanie konsorcjum, w miarę potrzeby.

Niżej podpisany Komitet Organizacyjny ma nadzieję, że szeroki ogół Obywateli Łódzkich poprze jego starania i prosząc o jaknajszyszą subskrypcję, zaznacza, że jedynie wielki udział obywateli miasta może przeważać na korzyść Obywatelstwa Łódzkiego przy oddawaniu koncesji.

Komitet Organizacyjny

Arkuszewski Kazimierz.

Land Dawid.

Leonhard Ernest.

Meyerhoff Teodor.

Rychter Zygmunt.

MAGAZYN OBUWIA

męskiego, damskiego i dzieciennego

WŁADYSŁAWA PIĘTKI

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 111, telefonu № 851

poleca obuwie gotowe z najlepszych materiałów oraz przyjmuje wszelkie obślunki. Fasony modne, wykonanie staranne i eleganckie. Ceny przystępne. 1878

Idea wielkoserbska.

Idea wielkoserbska, która stała się obecnie podłożem, na którym rozwijają się wypadki w Serbii, mogące nader łatwo spowodować wojnę, polega na złączeniu wszystkich serbów w jeden organizm polityczny. Wykracza ona daleko po granice Serbii, obejmuje Czarnogórę i Chorwację, Sandżak Nowobazarski, część Macedonii i marzy o odbudowaniu wielkiego serbskiego państwa od Morawy Dolnej i Ibaru aż do Werbasu, gór Dalmackich i morza Adryatyckiego; od Sawy do centralnego pasma gór Bałkańskich i jeziora Skudari. Terytoria te w roku 636 opanowali serbowie, wezwani z Galicji Wschodniej przeciw Awarom przez cesarza bizantyńskiego Herakliusza.

O odbudowaniu Wielkiej Serbii marzą i Karageorgiewicze i dynastia czarnogórska Niegoszów. Dla samej wszelako idei wielko serbskiej byłoby może o wiele pożądanym wcielenie wszystkich serbów do kompleksu krajów monarchii Habsburgów, gdyż przy postępującym wciąż naprzód procesie zamiany dualistycznej monarchii na federacyjną—Serbia połączona z Chorwacją, Starą Serbią, Banatem, Bośnią, Hercegowiną i Dalmacją, urzeczywistniła by już poniekąd wskrzeszenie państwa Duszana, który panował od r. 1336 do 1356 i pod którego rządami Serbia doszła do szczytu potęgi swej.

Dopóki atoli w monarchii Habsburgów panuje system dualistyczny, dopóki nie nastąpi zjednoczenie słowian na zasadach równości i braterstwa idea wcielenia do Austro-Węgier nie może być popularną w narodzie serbskim i marzenia o odbudowaniu wielkiego niezależnego państwa serbskiego zawsze wezmą nad nią przewagę.

Marzeniom tem wcielenie do Austro-Węgier Bośni i Hercegowiny zadaje cios dotkliwy, niemal śmiertelny.

W Chorwacji istnieje wprawdzie ruch przeciw Węgrom, usiłującym zmadziaryzować swoje kraje słowiańskie, ale równoległe z nimi istnieją i prądy ugodowe, wśród warstwy chorwatów katolików, marzących o zdobyciu dla Chorwacji w monarchii Habsburgów, takiego stanowiska prawnopolitycznego, jakie posiadają tam Węgry.

Podług wszelkiego prawdopodobieństwa Bośnia i Hercegowina przyłączone zostaną do Węgier. Projekt ten popiera arcyksiążę Ferdynand d'Este, następca tronu Habsburgów, chcąc sobie zdobyć sympatyę Węgrów. W takim zaś wypadku ilość posłów słowiańskich w sejmie węgierskim zwiększyłaby się znacznie, co łącznie z wprowadzeniem na Węgrzech głosowania powszechnego do parlamentu węgierskiego przyspieszyłoby zamianę Austro-Węgier na państwo federacyjne.

Gdyby zaś idea federacji słowian pod berłem Habsburgów została urzeczywistniona z rozwojem wypadków, wszyscy serbowie mogliby się znaleźć w nowej federacji jako jeden z jej czynników, co naturalnie nazawszeby pogrzebało ideę odbudowania wielkoserbkiego niezależnego państwa.

Wchodzą tu więc w grę nie tylko interesy serbów ale innych narodów; zainteresowaną jest w przebiegu tego procesu dziejowego nie tylko Serbia ale i inne mocarstwa.

Na takim zaś tle szowinizm serbów królestwa, podniecany, zwłaszcza z zewnątrz, może wybuchając do niesłychanych rozmiarów i wytworzyć, pomimo wszelkich usiłowań dyplomacji, sytuację istotnie groźną dla pokoju.

W królestwie serbskim politycy, mężowie stanu i oficerowie zdają sobie dokładnie sprawę, iż na wypadek wojny Serbia nie dotrzyma placu o wiele silniejszej od niej Austrii, ale wiedzą i o tem, że przez wojnę Serbia nic nie straci, może natomiast wywołać interwencję mocarstw i na konferencji międzynarodowej uzyskać odszkodowanie za wcielenie do Austrii Bośni i Hercegowiny.

Podług orzeczenia Pasicza, ministra-prezydenta Serbii, nie żąda ona żadnych kompensat; pragnie tylko utworzenia z Bośni i Hercegowiny całkowicie autonomicznego kraju pod zwierzchnictwem sułtana. W takim bowiem razie kraje te nie byłyby stracone dla idei wielkoserbkiej w duchu niepodległej Wielkiej Serbii.

Serbia nie chce wypowiedzieć wojny Austro-Węgrom, aby nie brać na siebie odpowiedzialności, co wyszłoby na jej niekorzyść przy likwidacji wyników wojny. Prowokuje więc na razie Austro-Węgry szeregiem czynów, które mogą je wyprowadzić z równowagi.

Tymczasem utworzył się w Białogrodzie komitet obrony narodowej, do którego weszli wybitni obywatele, politycy, generałowie, profesorowie uniwersytetu kupcy i dziennikarze. Komitet ten stanie na czele ruchu, zmierzającego do przyłączenia Bośni do Serbii. Na razie zaś organizuje manifestacje ludowe we wszystkich miastach Serbii, zwrócone przeciw Austrii. Manifestanci wnoszą okrzyki: „Niech żyje car wszystkich serbów, król Bośni Piotr Karageorgiewicz“.

Okrzyk to wymowny, wskazujący, na czem polega idea wielkoserbka i dokąd dąży. Ruch jednak taki nie może być tolerowanym przez Austro-Węgry z obawy, aby wśród serbów austro-węgierskich, zwłaszcza w Bośni i Hercegowinie nie wywołał zbrojnych rozruchów, co łącznie z manifestacjami antiaustriackimi w Czarnogórze, obrazą sztandarów austro-węgierskich i godności państwa wywołać w końcu musi kroki stanowcze.

Skoro zaś pierwszy strzał na granicy austro-serbskiej padnie ze strony Austrii, Serbia nie może być odpowiedzialną za wywołanie wojny, gdyż chwyci za broń w obronie własnej.

W wojnach współczesnych wypowiedzenie wojny gra poważną rolę i żadne z mocarstw nie pragnie przyjąć za krok ten odpowiedzialności na siebie. Woli być broniącym się, niż zaczepiającym.

Dla tego też na konferencji posłów skupszczyzny rezolucję przeciw wojnie uchwalono 93 głosami przeciwko 66, aby zbyt jaskrawo nie prowokować Austro-Węgier.

Skoro rozeszły się po mieście pogłoski o wyniku konferencji posłów do skupszczyzny, zapanało powszechne wzburzenie umysłów. Legiony ochotników, wobec tego, że rząd serbski nie może, czy też nie chce bronić praw narodowych i interesów Serbii, postanowiły wyruszyć wprost na granicę Bośni.

Nie wykluczoną jest możliwość, że wraz z wojną między Serbią a Austro-Węgrami serbowie powstaną we wszystkich krajach serbskich w obronie idei wielkoserbkiej i że Czarnogórze natychmiast przyłączy się do akcji wojennej po stronie serbów.

Sandżak nowobazarski, o który dopomina się Serbia, jako odszkodowanie za Bośnię, stanowi wąski pas ziemi pomiędzy Serbią a Czarnogórą, posiadający nader ważne znaczenie strategiczne, jako panujący nad drogami komunikacyjnymi pomiędzy Bośnią a Rumelią, Serbią i Czarnogórzem.

Sandżak ten, wciskający się pomiędzy dwa państwa serbskie, po wojnie rosyjsko-tureckiej pozostawiono pod władzą sułtana, lecz pozwolono Austro-Węgrom utrzymywać swoje załogi wojskowe w niektórych jego miejscowościach, aby powstrzymać dążenie serbów do zjednoczenia się w jednolity organizm polityczny. Austro-Węgry zajęły sandżak nowobazarski w roku 1879 i dopiero teraz wyprowadziły z niego swoje wojska.

S. J.

Prasa rosyjska o przewrocie na Bałkanach.

„Golos Moskwy“ (№ 222) otrzymał z ministerium spraw zagranicznych w Petersburgu następującą informację:

Dyplomacya nasza jaskrawo odgranicza sprawę niezależności Bułgarii od aneksji Bośni i Hercegowiny. W sprawie pierwszej, rząd rosyjski, wobec faktu dokonanego, uznaje nowy porządek rzeczy w Bułgarii, uważa, iż faktycznie status quo na półwyspie Bałkańskim pozostał niezmienny.

Pomimo to, Rosya, uznawszy niezależność Bułgarii, bynajmniej nie wystąpi z czynną jej pomocą w razie konfliktu z Turcją.

„W sprawie bośniacko-hercegowińskiej, przeciwnie, dyplomacya rosyjska bynajmniej nie zamierza pogodzić się ze zwykłą aneksją tych prowincji do Austro-Węgier. Aneksya wygląda na początek rozczłonkowania państwa ottomańskiego i musi wywołać pożar na Bliskim Wschodzie. Za wyjście z tych komplikacji ministerium rosyjskie spraw zagranicznych uważa zwołanie konferencji międzynarodowej dla rewizji całego traktatu berlińskiego. Propozycję zwołania konferencji ministerium rosyjskie spraw zagranicznych sformułowało w nocie okólnikowej do gabinetów europejskich.

Ministerium nasze jest przekonane, że wynikiem noty rosyjskiej będzie przede wszystkim to, że Turcja zgodzi się na sposób wyczekujący działania, i że w ten sposób pokój będzie uratowany, a przynajmniej możliwy wybuch będzie odroczone“.

„Nowoje Wremia“ (№ 11688) nie zadawała się jednak takim wyjaśnieniem i pod adresem dyplomacji rosyjskiej pisze:

„Ogłoszenie Bułgarii królestwem i przyłączenie Bośni są wydarzeniami tak ważnymi, że w chwili obecnej trudno jeszcze przewidzieć wszystkie skutki tych dwóch aktów dyplomatycznych. Ale jedno i drugie jest igraszką dziecinną w porównaniu z temi trudnościami, które wypłyną właśnie ze sporów o kompensaty żądane i zawiszi z powodu otrzymanych. Podziały Polski z ich kompensatami zatruły całą historję rosyjską XIX wieku—lekcya ta nie powinna być przez nas zapomniana.

Kiedy mówią o kompensatach, według dziennej igraszki rozumów dyplomatycznych, najniej zawsze myślą o ograbionym. Tak będzie i w tym razie. Zacznie się naturalnie, nie od Turcji, która straciła dwie bogate prowincje na swej granicy północno-zachodniej, lecz od Grecyi, która pretenduje o ostateczne przyłączenie Krety; Rumunia jest zapewne także niezadowolona z „naruszenia równowagi“; Włochy zerkają na Albanję.

Potrzeba zatem zabrać się do sprawy inaczej i fundamentu dla przyszłej konferencji petersburskiej szukać w polityce tych państw, któreby się zgodziły w zasadzie wyrzec wszelkiej kompensaty. Tylko takie państwa mogą mieć rolę decydującą w konferencji; wszystkie inne będą się znajdowały w sytuacji fałszywej, albo wskutek swego udziału w popełnionych gwałtach (Austria, a z nią, ma się rozumieć, Niemcy i Bułgaria), albo wskutek nietajonej chęci zysków w przyszłości.

Dwa mocarstwa mają niewątpliwie wszelkie prawa do podobnego niezainteresowanego stanowiska, a więc i do głosu wysoce poważnego: Anglia i Francya. I oto wynika ważne pytanie: czy po-

trafi także Rosya utrzymać się w roli arbitra bezstronnego?

Czy potrafilibyśmy się utrzymać? — Oto jak, niestety, wypada sformułować to pytanie. Kiedy hr. Khevenhüler, ambasador austriacki w Paryżu, wręczał p. Fallièresowi pismo swojego monarchy, ustnie mu oświadczył, że działania Austrii znalazły poparcie we Włoszech, Niemczech i Rosyi. Oświadczenie to było uczynione bardzo kategorycznie, a ministerium nasze nie odezwało się na to ani słowem zaprzeczenia. Rzecz zrozumiała, iż w takich warunkach mamy prawo do wielkich obaw. Niepokój nasz powiększa się jeszcze, gdy czytamy we wszystkich bez wyjątku gazetach niemieckich i austriackich, że Rosya już sformułowała „swoje żądania o kompensatach“.

Wobec takich wskazówek, zdawałoby się nam wysoce niepożądanem, ażeby ministerium spraw zagranicznych zachowywało w dalszym ciągu owo milczenie olimpijskie, którem zbywa opinię publiczną w dniach ostatnich. Ogół rosyjski ma prawo dowiedzieć się: czy sprzedaliśmy Bośnię na wizycie w Buchlau? A jeżeliśmy sprzedali, to czy za drogą cenę?”

„Russkoje słowo“ (nr. 222) trafniej wnika w istotę rzeczy i z przewrotu na Wschodzie wyciąga taką naukę:

„Ach!... nie tylko za panowania Aleksandra III-go, ale nawet przed jakimś pięciu laty, intryga europejska nie ośmieliłaby się tak stanowczo rozporządzać losami słowian bałkańskich, nie poinformowawszy się nawet o usposobieniach w Petersburgu. Teraz ośmiela się i wie dobrze, co robi...“

Strata na Dalekim Wschodzie, przygotowana dla nas zawsze przez tych samych przewrotnych polityków z nad Szprewy, daje się odczuwać i nie tyle nawet owa strata, ile to, co po niej nastąpiło. Wielki nasz kraj, wielki nasz naród kryją w sobie niewyczerpane źródła potęgi; należałoby tylko po wojnie niepomyślnej zwrócić się ku tym źródłom, wywołać je na powierzchnię życia, a chwilowo przyćmiona siła Rosyi odrodziłaby się w nowym groźnym blasku. Ale się tak nie stało. Nie potrafilibyśmy skorzystać z trzylecia, które upłynęło po pokoju portsmouskim. I oty mamy skutek: uznają za możliwe nie liczyć się z nami nawet w tych razach, kiedy chodzi o prawa, przez wiekową tradycję nam przyznane, przez potoki przelanej krwi rosyjskiej.

„Ażeby rozerwać haniebne sieci, w które nas wkiłają, nie dość teraz stanowczych, energicznych słów z naszej strony. Możemy dowoli protestować przeciwko przywłaszczeniu przez Austrię praw zwierzchniczych nad Bośnią i Hercegowiną, ale nas nie posłuchają, jeśli nie będą wiedzieli, żeśmy nie tylko gotowi, ale też mamy siłę popierać nasze żądania do końca. A dla tego, żeby owe siły się znalazły i ujawniły przed całym światem, potrzebne są czyny stanowcze, energiczne.“

„Gorzkie doświadczenie dobitnie nam dowiodło, że siła wojskowa państwa zależy w prostym stosunku od wewnętrznego jego rozkwitu, od organizacji prawidłowej wszelkich dziedzin życia państwowego, społecznego i gospodarczego, od rozwiązania tego zagadnienia, które było wysunięte na porządek dzienny w okresie wolnościowym, a pozostaje nierozstrzygniętem do chwili obecnej.“

„Związek ten reform wewnętrznych z podtrzymaniem godności zewnętrznej państwa i narodu rosyjskiego już oddawna i usilnie wskazują: prasa postępową i najwybitniejsi członkowie Dumy państwowej. A my tymczasem wciąż po dawnemu nie możemy poruszyć się z miejsca. Niedość tego, zanotowane przez nas w ostatnich czasach prądy w łonie kierującego stronnictwa parlamentarnego wskazują, że najwplywowsi przewodnicy naszej izby niższej usilnie apostoluja myśl o konieczności „niespieszenia się“ z reformami.“

„Niewątpliwie w ciągu dnia jednego nie można naprawić tego, co się popsuło przez całe lata zaniedbania. Ale już jeden krok stanowczy Rosyi na drodze do odrodzenia wystarczyłby, ażeby się zawahali ci, którzy dziś uznają za możliwe nie liczyć się zupełnie z groźną niegdys wola państwa rosyjskiego.“

W uzupełnieniu podanych wczoraj wiadomości o zniesieniu stanu wojennego w Królestwie, przytaczamy poniżej wiadomość z „Warszawskiego Dniownika“:

„Na mocy ukazu Najwyższego z dnia 11-go października r. b. gubernie: suwalska, łomżyńska, płocka, siedlecka i lubelska, a również kaliska z wyłączeniem powiatów sieradzkiego i łęczyckiego i kielecka, oprócz powiatu olkuskiego ogłoszone jako będące zamiast w stanie wojennym, w stanie ochrony wzmocnionej na rok jeden, a gubernie: radomska i warszawska w stanie ochrony nadzwyczajnej na termin sześciu miesięcy, z przyznaniem prawa głównego naczelnika co do tych dwóch gubernii generał-gubernatorowi warszawskiemu“.

Płocki.

(?) Jeden z redaktorów pism miejscowych pomieszczył we własnym organie autobiografię pod pseudonimem „Bajka japońska“. Podobno to jest artykuł oryginalny, nie przedruk. Wierzymy!

(?) Możemy zapewnić, że różnym działaczom na Bałutach zupełnie nie zależy na sprzedaży placów (rzecz prosta po cenie niskiej)... dla dobra obywateli.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Długosławy. Jutro Radziława.

TEATR POLSKI. Dziś w teatrze Victoria „Dyabeł“, komedia w 3 aktach Fr. Molnara. Początek punktualnie o godz. 8 min. 10 wieczorem.

ZEBRANIE. Dziś w domu rekwizytowym III-go oddziału, o godz. 7^{1/2}, wieczorem, zebranie wszystkich członków pierwszych 4-ech oddziałów łódzkiej straży ogniowej ochotniczej.

KONCERT. Dziś w sali koncertowej przy ulicy Dzielnej koncert Ireny Szwarcowny (skrzypaczki) i Wiesłoda Boujoukli (pianisty).

ODCZYT. Dziś w lokalu Domu ludowego (Widzewska 36) o godz. 7 i pół wieczorem dr. Mogilnicki wygłosi pogadankę „O chorobach zakaźnych i walce z nimi“.

KRONIKA.

(a) **Z gazowni łódzkiej.** W dniu dzisiejszym konsorcyum obywateli, zorganizowane w celu wydzierżawienia i eksploatacji gazowni łódzkiej — wręczyłb prezydentowi m. Łodzi podanie, opatrzone podpisami Komitetu organizacyjnego, mianowano pp. Kazimierza Arkuszewskiego, Dawida Landego, Ernesta Leonhardta, Teodora Meyerhoffa i Zygmunta Rychtera, nadmieniając, iż przedstawiają warunki na zasadzie których gotowi są wydzierżawić gazownię łódzką i doprowadzić ją do należytego porządku własnym kosztem.

Przy pośnaniu dołączony został referat objaśniający omawiane warunki i wygody jakie projektuje konsorcyum obywateli w razie wzięcia w swe ręce gazownię łódzką.

Konsorcyum, wręczając podanie prezydentowi m. Łodzi, prosiło go o rozważenie projektu i poparcie u władz wyższych.

Do porozumiewania się w sprawie dzierżawy gazowni z magistratem konsorcyum upoważniło p. Teodora Meyerhoffa.

Nadmienić winniśmy, że rozpatrzenie przez magistrat złożonych dwóch projektów konsorcyum berlińskiego z p. Arnoldem na czele i konsorcyum obywateli łódzkich nastąpi w tych dniach.

Oba projekty przesłane następnie zostaną z odpowiednią opinią do gubernatora piotrkowskiego, a ztąd wybrany projekt przedstawiony będzie do zatwierdzenia ministerjum spraw wewnętrznych.

(n) **Opieka nad dziećmi.** Dnia 16-go października r. b. o godzinie 8-iej wieczorem w szkole rzemiosł przy ulicy Wodnej nr. 9 odbędzie się organizacyjne zebranie VIII dzielniczy Towarzystwa opieki nad dziećmi.

W skład tej dzielniczy wchodzi następujące nłec: Dzielna (numery nieparzyste), Główna (numery parzyste), Piotrkowska (numery parzyste),

Mikołajewska, Widzewska, Juliusza, Targowa, Skwerowa, Wodna, Tramwajowa, Przędzalniana od ul. Dzielnej do ul. Głównej, Rokicińska, Krótka, Pasaż-Mayera, Przejazd, Nawrot, Ewangelicka, Składowa, Kolejna, Wodny Rynek, Złota, Wysoka, Wierzbowa, Dobra, Nowa, Podzagajnikowa, Zagajnikowa, Młynarska i Tkacka.

Komisyja organizacyjna tegoż Towarzystwa prosi za naszym pośrednictwem mieszkańców powyższych ulic, panów i panie, pragnących czynnie pracować dla dobra tak pożytecznej instytucji społecznej o łaskawe przybycie na zebranie.

(d) **Zasiewy oziminy i zbiory okopowizay.** Możemy się pocieszać wiadomościami podzielić z czytelnikami, co do stanu zasiewów oziminy i sprzętu okopowizny. Zasiewy oziminy jesieni obecnej dokonane zostały wśród sprzyjających okoliczności. Przedewszystkiem dość sucha jesień, pozwoliła role bardzo starannie uprawić pod mające się dopełnić zasiewy, to też ziarno w czystą a nie zaperzoną rolę wrzucone, a przez to płytko przykryte i zwilżone znów rosami, łatwo kielkowało i dziś silną i zdrową runą ziemię okryło.

Pogoda zaś i ciepło dni ostatnich dopomogło do szybszego wykopania okopowizny, co dziś prawie wszędzie wykończono zwłaszcza kartofli, a na dokończeniu jest wykopywanie buraków.

Kartofle to główna podstawa pożywienia dla uboższej ludności, nie tylko dały bardzo obfity plon co do ilości, ale również i co do jakości. Kartofle są zdrowe i mączyte. To też cena ich nawet na rynkach targowych w Łodzi ciągle się obniża, dziś można kupić na korce nawet po rublu. Takiej ceny niskiej od niepamiętnych lat nie było.

Również bardzo obficie urodziły się i inne jarzyny, zwłaszcza kapusta. Cena tej ostatniej rozpoczyna się od rb. 1 kop. 50 kopa wcale dużych główek.

(g) **Elektro-biograf na szwalni.** Rojno i gwaro było wczoraj od południa do 11 wieczór w Elektro-Biografie przy ulicy Piotrkowskiej № 86. gdzie urządzono widowiska na szwalni ubogich dziewcząt przy stowarzyszeniu „Koło Panien“.

Młode kółko z dziejnym zarządem na czele dołożyło starań, ażeby widownia od początku do końca była wypełnioną szczerze doborową publicznością, a kółko zyskało sto kilkadziesiąt rubli na cele szwalni.

(h) **Taryfa węglowa.** Komitet taryfowy, przyznał kolejom prywatnym prawo podwyżki stawek przewozowych za węgiel w stosunku 0,3 od puda. Odpowiada to zwykle około 1 rb. 60 kop. od wagonu na przestrzeni Sosnowiec—Łódź, z tego źródła kolej fabryczno-łódzka zyska około 80,000 rb. rocznie.

(h) **Dopłaty.** W etacie departamentu dróg żelaznych na rok 1909, zamieszczono 40 milionów rubli na dopłaty z tytułu obligacji dróg żelaznych prywatnych, z tej sumy kolej łódzka otrzyma 97,000 rb. Z drugiej zaś strony skarb spodziewa się otrzymać z udziału w zyskach od kolei łódzkiej 15,000 rb.

(a) **Kasa pożyczkowa na Bałutach.** Na skutek otrzymanego pozwolenia, grono obywateli otwiera na Bałutach kasę pożyczkowo-oszczędnościową. Wysokość udzielanych pożyczek wynosić ma 300 rb.

(n) **Na Pogotowie.** Właściciele teatru kinematograficznego „The Bioscop“ (Zielona nr. 2) przeznaczają całkowity dochód z przedstawień w poniedziałek, wtorek i środę nadchodzącego tygodnia—więc 19, 20 i 21 b. m.—na Pogotowie. Pragnąc w ten sposób zasilić niedomagającą kasę tej tak użytecznej instytucji i przyczynić się do uchronienia jej od grożącego w tym roku deficytu, nie żalują starań o to, by jaknajwięcej interesującym był program tych przedstawień. Cel ich zachęcić powinien ogół do popierania tak dobrych chęci przez liczne odwiedzenie teatru.

(a) **Kowa taryfa.** Od dnia 14 listopada r. b. wprowadzoną zostaje nowa taryfa rosyjsko-niemieckiego i rosyjsko-niderlandzkiego bezpośredniego związku pasażerskiego i bagażowego ze stacją Łódź-kaliska i w komunikacji ze stacjami ważniejszymi głównej linii i obwodu kaliskiego, a niektórymi głównymi stacjami pruskich dróg żelaznych.

(n) **Odczyt.** Dziś, o godz. 7^{1/2}, wieczorem, w „Domu ludowym“ (Widzewska 36) dr. Mogil-

nicki wygłosi pogadankę „O chorobach zakaźnych i walce z nimi“.

(a) **Porady znachora.** Ludność ciemna, łatwowierna, nie przestaje szukać porady u znachorów, którzy pozorami wiedzy i sztuki lekarskiej potrafią tumanić i wyzyskiwać cierpiących pacjentów. Każdego znachora wiązą stosunki z jakimś składem aptecznym do którego odsyła swego pacjenta po kupno lekarstwa według przepisanej recepty. Czego w tych receptach niema i jakie są stosowane środki na różne dolegliwości i cierpienia, przekonać się można z pierwszą lepszą receptą znachora.

Oto mamy pod ręką następującą:

„Chińską wodę na polewanie głowy, oraz czarne krople na kaszel po 20 kropli na jeden raz; sład używać ze słodkiem mlekiem (małą łyżeczkę sładu do mleka); jeżynowe korzenie, chińska skura, borówkowe listki, pęcherzowe ziele i sasa paralina sześć proszkow — na pędzenie uyny. Spirytusome smarowanie czerwone“.

Do składu aptecznego Kajlicha przy ulicy Głównej.

(x) **Wieczornica „Arfy“.** W nadchodzącą niedzielę, ania 18 b. m. Towarzystwo śpiewacze „Arfa“ urządza trzecią w obecnym sezonie wieczornicę muzyczno-dramatyczną. Pierwszą część programu wypełnią produkcyje muzyczne i wokalne, drugą część zabawa komedyjka z francuskiego p. t. „Żywy nieboszczyk“, którą odegra koło dramatyczne „Arfy“.

W części muzycznej przyrzekli już współudział: dyrektor „Lutni“ Alojzy Dworzaczek i panna Stanisława Wilkoszewska, czynne też będą chóry.

Początek wieczornicy o godz. 5 po południu.

(a) **Kontrola wag.** Donosiliśmy w swoim czasie, że na st. Łódź-kaliska przybył specjalny wagon do kontrolowania miar i wag, używanych przez handlujących w Łodzi. Skontrolowanie wag ma na celu ukrocenie praktykowanych dotąd nadużyć ze strony handlujących, którzy stosują miary i wagi często nieodpowiadające przepisom obowiązującym.

Ztąd powstają rażące różnice w wadze sprzedawanych artykułów.

Delegowany specjalnie przez główną Izbę miar i wag w Petersburgu starszy kontroler dokonywa sprawdzania przedstawianych mu wag i oznacza je następnie odpowiednim stemplem.

Wagon ten pozostawać będzie w Łodzi jeszcze przez miesiąc! Kupcy i handlujący powinni więc przybyć na st. Łódź kaliska z przedstawieniem swoich miar i wag. Kto nie zgłosi się stosownie do obwieszczenia, aby sprawdzone i ostemplowane zostały wagi, pociągnięty zostanie do kary pieniężnej.

(h) **Komunikacya z Dalekim Wschodem.** W celu udogodnienia komunikacji z Syberją, Władywostokiem, Chinami i Japonią, pociągi „Nord-Express“, przeznaczone dla komunikacji bezpośredniej pomiędzy Warszawą, Berlinem, Paryżem i Ostendą od 14 sierpnia 1909 r. przedłużone zostaną do Moskwy i połączone z pospiesznymi pociągami syberyjskimi, obecnie kursującymi na przestrzeni Moskwa, Irkuck, Władywostok. W celu połączenia w Moskwie, kolej warsz.-wiedeńska za zgodą kolei pruskich, od dnia 27 b. m. wprowadza zmianę w kursowaniu pociągów „Nord-Express“ na przestrzeni Ostenda, Paryż, Warszawa i przenosi na dzień wtorkowy zamiast piątkowy, wskutek czego pociąg ten po przedłużeniu go do Moskwy, przybywać tam będzie w środę po południu i trafi na pociąg syberyjski, odchodzący z Moskwy tegoż dnia wieczorem. Powrotny pociąg przybywać będzie do Moskwy w czwartek wieczorem i trafiać na „Nord-Express“ w stronę zagranicy, przechodzący przez Warszawę w soboty. Wskutek tego, cały Zachód Europy będzie miał dogodną komunikację z Dalekim Wschodem, jak również w kierunku odwrotnym.

Z WARSZAWY.

(Telefonem).

Dziś odbyło się w lokalu Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego zebranie osób powołanych do wyboru członka Rady państwa w miejsce Ostrowskiego.

Na wyborców powołani zostali:

Adam Broniewski.
Leopold baron Kronenberg.
Władysław Łubiński.
Piotr Szabeko.
Stanisław Wodziński.

—?—

Z KRÓLESTWA.

Kielce. Władze gubernialne zwróciły się do prezydenta miasta z prośbą, aby magistrat, wobec znacznych zaległości podatkowych z m. Kielce wynoszących sto kilkadziesiąt tysięcy rubli, wszczął kroki egzekucyjne. Wobec tego prezydent miasta wezwał do magistratu obywateli, zalegających w opłacie podatków i zawiadomił ich o wydanem poleceniu władz gubernialnych.

Olkusz. P. Ludwik Mauve, odkrył pokłady rudy żelaznej na gruntach włościanki Joanny Niemczyk, we wsi Żurada, gm. Bolesław, w pow. olkuskim.

Częstochowa. W tych dniach p. Beldowski złożył magistratowi m. Częstochowy projekt budowy linii tramwajowej w Częstochowie. Projekt obejmuje dwie linie prowadzące od dworca kolei wiedeńskiej na Jasną Górę i od dworca wiedeńskiego do herbskiego. Linia ma być ukończona w r. 1909.

Zabójstwo strażnika. W poniedziałek rano w Sosnowcu, gdy starszy strażnik Trofimenkow, wracając z bazaru p. Kalusińskiego na Pogoni do domu przy ul. Rysiej, skręcił na ulicę Średnią, przy placu Perzanowskiego podbiegł do niego z tyłu jakiś mężczyzna i dał 5 strzałów. Trzy kule trafiły w głowę i Trofimenkow padł trupem na miejscu. Zabójca zaczął uciekać. Świadkiem zabójstwa był jeden z mieszkańców okolicznych, który, porwawszy strzelbę, rzucił się za zabójcą, strzelając. Atoli ten ostatni, dobiegnąwszy do jednego z parkanów na ul. Średniej, odwrócił się, grożąc, że go zabije. Wówczas ścigający cofnął się, a zabójca, przeskoczywszy przez parkan, ukrył się na razie. Pogoń jednakże nie ustawała, albowiem przyłączył się do niej strażnik. Wreszcie zabójcę wyczerpanego zupełnie, z wystrzelonemi nabojami, schwytano na ul. Będzińskiej pomiędzy Nową Pogonią a Małobądziem.

Na miejsce wypadku przybył urzędnik policyjny z kilkunastu strażnikami, którzy dokonali rewizji przechodniów i domów okolicznych. Zabity liczył lat 45. Zabójcą jest 21-letni Józef Zimoch, mieszkaniec gm. Gruszów, w pow. miechowski. Prócz niego, aresztowani zostali Józef Kanafa i niejaki Tabora.

Hrubieszów. We wsi Dziekanowie w pow. hrubieszowskim, włościanin Kowalski, prawosławny, wbił hak w ścianę domu między obrazami i powiesił się, pozostawiając kartkę ołówkiem skreśloną: Życie nie warto! czekałem Dumi, myślałem, że grunta cerkiewne rozdawać będą bezrolnym, lecz nie doczekałem się lepszej doli i postanowiłem powiesić się“.

Wisielca znaleziono w klęczącej pozycji. Mieszkańcy wsi Dziekanowa zbili trumnę, włożyli do niej wisielca i pochowali go pod lasem.

Sosnowiec. Do robotnika kopalni „Kazimierz“, Andrzeja Paprosia, wracającego rano z roboty, podbiegł jakiś człowiek i dał strzał z rewolweru, kładąc go trupem na miejscu.

Miechów. Od pewnego czasu, lasy położony na drodze pomiędzy Miechowem, a dworcem kolejowym Miechów, stał się terenem operacji bandytów, którzy korzystając z tej okoliczności, iż las leży tuż przy sosie, grabią nawet w biały dzień przejeżdżających.

Jeszcze nie przebrzmiało echo napadu w biały dzień, na furmanów, którym bandyci zrabowali z górą 1500 rub., gdy w ubiegłym tygodniu znowu dokonano nowego napadu. Jak widać, grasuje tu jakaś banda, dobrze zorganizowana, która bywa poinformowaną kto i kiedy jedzie.

Napad miał miejsce w dniu 3-m października w nocy, około godziny 12-iej, na przejeżdżającego kupca, który wioził z sobą około 500 rubli. Gdy jadący zwrócił się z lasem, ukazało się w ciemnościach nocy kilkanaście sylwetek, poczem momentalnie zagrodzono drogę i kilku

bandytów z wymierzonymi doń lufami brauningowymi, zażądało oddania pieniędzy. Zrabowawszy przeszło 500 rub. puścili kupca.

W kilka minut potem zatrzymano kilka furmanek z jadącymi do Słomnik, i tu również zrabowano kilkadziesiąt rubli. We wszystkich wypadkach bandyci dokonywali ścisłej rewizji, nazywając się wzajemnie numerami.

W godzinę po wypadku przejeżdżał szosą strażnik i ujrawszy kilkanaście podejrzanych osób, dał kilka strzałów dla postrachu, co spłoszyło bandytów. Strażnik chciał puścić się w pogoń za opryszkami, lecz gęsty ogień brauningowy ze strony bandytów, zmusił stróża bezpieczeństwa publicznego do odwrotu.

Z LITWY I RUSI.

Wilno. Redaktor «Kuryera Litewskiego» p. Wojciech Baranowski, za umieszczenie w swoim piśmie wiadomości o Najwyższym przyjeździe, został pociągnięty do odpowiedzialności, na mocy § 1024 ustawy karnej.

— W sądzie okręgowym wileńskim sądzono przy drzwiach zamkniętych sprawę p. Łukaszewicza i b. redaktora «Dziennika Wileńskiego» p. Adama Karpowicza, oskarżonych na mocy §§ 1039 i 1040 ust. kar. (dyfamacja).

Oskarżenie wywołane zostało skargą p. Mikulskiego, za wydrukowanie w „Dzienniku Wileńskim“ notatki kronikarskiej i listu p. Łukaszewicza, w których mieściła się obraza p. Mikulskiego.

Sąd uznał winnym p. Karpowicza i nałożył na niego karę 25 rb., p. Łukaszewicza zaś uwolnił od odpowiedzialności.

Z CESARSTWA.

Fabryka aniołków. W domu nr. 10 na Prospekcie Zagorodnym w Petersburgu w lokalu akuszerki Jaszynowej wykryto całą fabrykę aniołków. Głównym zajęciem właścicielki lokalu dla „położnic sekretnych“ było ułatwianie sztucznych porogów. Dokonywała tego zbrodniarka za pomocą specjalnych przyrządów i tylko od czasu do czasu zdarzały się porogi przedwczesne. Dzieci przedwcześnie urodzone skazywane były na śmierć głodową; zwłok dzieci nie grzebano, lecz palono w piecu najprostszym. Wdrożono w sprawie tej śledztwo. Donosi o tem „Nowaja Rus“.

Na mieliznie. Nie wiedzie się rosyjskim nowo wybudowanym statkom—w odległości 30 mil od Libawy siadł na mieliznie nowo wybudowany krążownik „Oleg“. Na pomoc wysłano „Bogatyr“ i „Udały“, którym dotąd nie udało się zaciągnąć krążownika z mielizny.

Upadłość firmy „Andrzej Colly“. Pasywa upadłej firmy Colly wynoszą 11 milionów rubli. W wilię bankructwa firma sprzedała za 700,000 rubli czeków na Paryż, które okazały się niepłatnymi. Straty poniosły niemal wszystkie banki moskiewskie i petersburskie. Kursują pogłoski, że moskiewski bank dyskontowy poniósł 1 milion rubli, moskiewski handlowy pół miliona rubli.

W Moskwie zawiesiła wypłaty firma Blesz i Harke, co stawiają w związku z bankructwem firmy „Andrzej Colly“.

Walka „dubrowinców“ i „puryszkiewiczów“ trwa w dalszym ciągu. Związek Michała Archaniola ogłosił, że w ciągu ostatnich miesięcy przeciągnął na swą stronę 6 oddziałów prowincjonalnych. Dubrowin zaś ogłasza, że do jego obozu powrócił protojerem Westorgow, którego znów mianowano członkiem honorowym związku.

—?—

Ostatnia poczta.

Mowa A. Aerenhala.

W komisji węgierskiej delegacji do spraw zagranicznych podczas dyskusji nad budżetem spraw zagranicznych bar. Aerenthal, oświadczył, iż podczas wypadków z ostatniej doby kontynuowano politykę zagraniczną Austro-Węgier, skiero-

waną na nowe tory przed 30-tu laty przez hr. Andrassy'ego. W zamiary hrabiego nie wchodziły zamiary terytorjalne, a jedynie tylko konieczne środki celem obrony południowo-wschodniej granicy państwa.

Od owego czasu wiele rzeczy zmieniło się i w Bośni i po za jej granicami, konieczne więc stało się przypomnienie i potwierdzenie urzędowoistnioną przez Andrassy'ego w stosunku do Bośni myśli. Dokonana obecnie aneksja Bośni miała na celu utrwalenie zdobyczy z przed 30-tu lat.

Aneksji dokonano wobec konieczności nadania Bośni i Hercegowinie konstytucji, lecz jednocześnie była ona niezbędna i dla interesów zagranicznej polityki Austro-Węgier. Rząd żywi najszczerze chęci usunąć nieporozumienia pomiędzy Austro-Węgrami a Turcją i przygotować teren dla przyszłych trwałych i przyjaznych stosunków. Gdyby mogła być mowa o zachwianiu równowagi wskutek aktów rządu austriackiego, to tylko na korzyść Turcji, gdyż załogi austriackie zostały wycofane z Sandżaku.

„W naszych stosunkach“ oświadczył minister, „chodzi tylko o utrwalenie norm prawa“. Powołując się na słowa Bluntschlego, który w dwa lata po kongresie berlińskim dowodził konieczności usunięcia rozdzwiku, jaki istniał pomiędzy formą a treścią położenia prawnopolitycznego wobec tego, że formalna zwierzchność sultana w stosunku do Bośni nie została zniesiona, gdy faktycznie wprowadzono zwierzchność Austro-Węgier, minister powiedział, że można mówić tylko o formalnych a nie materialnych stratach Turcji.

Przypomniawszy art 25 i 29 traktatu berlińskiego określające prawo Austro-Węgier do utrzymywania załóg w sandżaku Nowobazarskim, minister zaznaczył, że w opinii społeczeństwa węgierskiego zawsze cieszyła się popularnością polityka, skierowana do rozwoju samodzielności narodów bałkańskich, z czem zupełnie zgadza się ewakuacja sandżaku. Minister więc z zupełnym zaufaniem oczekuje wyników dyskusji w sprawie swej deklaracji.

Po krótkiej dyskusji, podczas której większość mówców pochwaliła postępowanie rządu, komisja uchwaliła w zupełności budżet ministerium, uchwalając jednocześnie wotum zaufania dla polityki ministra.

Sprawy bałkańskie.

Narady mocarstw w sprawie ostatnich wypadków na Bałkanach trwają w dalszym ciągu, lecz nie doprowadziły jeszcze do pozytywnych wyników. Konferencja mocarstw odbędzie się prawdopodobnie w Baden-Baden, chociaż niektóre dzienniki zagraniczne wskazują na Konstantynopol, jako na miejsce zebrania konferencji. Austria skłania się do przyznania Serbii w rodzaju kompensaty prawa, aby kolej żelazną, mającą połączyć Dunaj z Adryatykiem, zbudowało konsorcjum europejskie, nie chce jednakże słyszeć o żadnych ustępstwach terytorjalnych. Rumunia żąda zniesienia Sylistryi twierdzy bułgarskiej i niektórych twierdz tureckich oraz uregulowania granicy Dobrudzy. Mocarstwa skłonne są zagwarantować rządowi tureckiemu pożyczkę i zobowiązać Grecję i Bułgarię do pieniężnego jej odszkodowania. W kwestyi cieśniny Dardanelskiej nie osiągnięto jeszcze zgody. W Serbii agitacja przeciw Austro-Węgrom wzrasta się ponownie. Boykot towarów austriackich dochodzi do wielkich rozmiarów; toż samo w Turcji, wskutek czego na wody tureckie wypłynęła eskadra austro-węgierska. Austria oświadcza, że poprze na konferencji bez zastrzeżeń wszystkie żądania Włoch. Jest to następstwo konferencji Aehrenthala z Tittonim.

Z Sejmu galicyjskiego.

Podług projektu reformy sejmowej ordynacji wyborczej, opracowanego przez klub lewicy demokratycznej, przyszły sejm składać się ma z 200 posłów. Głosowanie powszechne wybierze 148, z dopełniającej listy wyborczej będzie wybranych 40 i pozostanie 12 wirylistów (posłów z urzędu).

Wielcy obszarnicy otrzymaliby 22 mandaty, izby handlowe 3, rękodzielnice we Lwowie i Krakowie po 2, oba towarzystwa rolnicze po 2, izby zaś adwokackie, lekarskie, inżynierskie po 1.

Narodowi demokraci popierają projekt pierwotny, oparty na katastrze narodowościowym.

TELEGRAMY.

Petersburg, 14 października. (P.) W ciągu ostatniej doby na cholera zachorowało 54, zmarło 27 osób.

Petersburg, 14 października. (P.) Ministerium skarbu ukończyło budżet na rok 1909. Dochody zwyczajne wynoszą 2,477,000,000 rub., wydatki zwyczajne 2,472,200,000, dochody nadzwyczajne 1,700,000 rub., wydatki nadzwyczajne wraz z likwidacją wojny 21,600,000 rub., gospodarcze wydatki zarządu wojny 68,400,000 rub., na pilne potrzeby portów i floty 5,100,000 rub., na budowę kolei 60,700,000 rb., na zasiłki dla towarzystw kolejowych 3,000,000,000 rub., na wynagrodzenie za pozbawienie prawa propinacyjnego 159,200,000 rb., —które pokrywają nadwyżkę dochodów zwyczajnych w kwocie 5,000,000 rub., dochody nadzwyczajne i operacje kredytowe w sumie rub. 152,800,000.

Petersburg, 14 października. (P.) Rada ministrów postanowiła rozszerzyć na małorusinów zamieszkałych w Rumunii, którzy pragną powrócić do Rosji, ulgi, przyznane w Najwyższej zatwierdzonym d. 13 marca postanowieniu rady ministrów w sprawie staroobrzędowców, przesiedlających się na Syberję.

Petersburg, 14 października. (P.) W Banku handlowo-przemysłowym za czekiem podrobionym podjęto 30,000 rub.

Helsingfors, 14 października. (P.) Na wniosek generał-gubernatora, przy senacie utworzono komisję dla rewizji istniejących przepisów pasportowych i warunków kontroli pasportów w punktach pogranicznych.

Moskwa, 14 października. (P.) Otwarto internat studencki uniwersytetu, zamknięty przed dwoma laty.

Otwarto uniwersytet ludowy imienia Szaniawskiego. Zapisano się 370 słuchaczy.

Moskwa, 14 października. (P.) Rada uniwersytetu postanowiła w dalszym ciągu prowadzić zajęcia i ogłosiła odezwę do studentów, potępiającą obstrukcję.

Dorpat, 14 października. (P.) W d. 28 b. m. będą otwarte: druga wyższa szkoła prywatna, wyższe kursa żeńskie nauk prawnych i historyczno-filologicznych.

Tyflis, 14 października. (P.) W worku przysłanym przez oddział banku nowosenackiego do kasy państwa z biletami kredytowymi w sumie 25,000 rub., po otwarciu w kasie znaleziono tylko papiery formatu banknotów. Pieczęcie były podrobione.

Londyn, 14 października. (P.) Rozważając szanse konferencji, «Times» pisze: Anglia, ma się rozumieć, nie stanie po stronie tych, którzy domagają się będą kompensaty kosztem Turcji, wbrew woli Turcji. Z drugiej wszelako strony nie będziemy przeciwni umowom, na które Turcja się zgodzi, chyba, że umowy te sprzeczne będą ze stałymi interesami naszymi. Przypuszczamy, że Francja zajmie takie samo stanowisko. Sądźmy nawet, że i Rosja uzna sprawiedliwość i odpowiedzialność takiej polityki. Logicznie rzecz biorąc, nie powinniśmy spodziewać się, aby Rosja zapatrywała się tak samo, jak my, na sprawy Bliźniwego Wschodu, nie mniej jednak osmielamy się przypuszczać, że tak obecnie, jak i podczas przyszłych chwil krytycznych w dziejach Turcji, Rosja uważać będzie za najlepszą dla siebie politykę nie stać po stronie nieprzyjaciół Turcji, nie osłabiać jej wobec nieprzyjaciół. Takiej polityce holdował Nesselrode w 1850 r. Argumenty, przemawiające za polityką taką w chwili obecnej, są bardzo silne. Co się tyczy Bulgarii, to nie może nie odczuwać takiego zapatrywania. Nadejdzie bowiem dzień, w którym sprzyjająca jej Turcja stanowić będzie dla niej obronę najlepszą przeciwko urzeczywistnieniu się pewnych, pomysłanych na wielką skalę projektów, jak wiadomo, istniejących, jakkolwiek usuniętych obecnie na plan dalszy.

Budapeszt, 14 października. (P.) Komisja do spraw marynarki w delegacji węgierskiej przyjęła budżet marynarki.

Berlin, 14 października. (P.) Drugą międzynarodową konferencję w celu rewizji konwencji berlińskiej o prawie autorskiem otworzył mową powitalną sekretarz stanu von Schoen. Ambasa-

dor hiszpański Nolode Barnabe jako najstarszy wiekiem, odpowiedział w imieniu uczestników konferencji. Na jego wniosek, na prezesa konferencji wybrano ministra oświaty, von Studta. Na wice-prezesa wybrano ambasadora francuski, Cambon. Von Studt odczytał list powitalny kanclerza, ks. Bülowa. Na wniosek Cambona konferencja wysłała do cesarza Wilhelma telegram powitalny. Posiedzenia konferencji będą tajne.

Londyn, 14 października. (P.) Podczas omawiania w izbie posłów projektu prawa o obronie małoletnich, dama pewna, oglądająca w towarzystwie jednego z posłów liberalnych gmach parlamentu, rzuciła się nagle z korytarza do sali posiedzeń i zawołała na cały głos: „Zamiast rozprawić o dzieciach, uchwalcie najpierw prawo wyborcze dla kobiet“. Towarzyszący damie poseł, wyprowadził ją z sali śród śmiechu ironicznego obecnych. Rozprawy nie przerywano.

Londyn, 14 października. (P.) Na placu Trafalgarskim doszło dziś do rozruchów znacznych. Z placu tego skierował się ku parlamentowi, dla urzędzenia demonstracji, tłum robotników bez zajęcia. Znaczny oddział policji zmuszony był trzykrotnie opróżnić plac i w końcu zamknął ze wszystkich stron dostęp do parlamentu. Aresztowano 12 osób. Tłum porozbił następnie okna sklepów na ulicy Charing Cross.

Białogród, 14 października. (P.) Wieczorem tłum urządził manifestację przed gmachem poselstwa francuskiego. Poseł wyszedł na balkon i powiedział: „Panowie, wrzucany do głębi za uczucie, wyrażone narodowi francuskiemu, ze swej strony witam panów w imieniu swojego kraju. Niech żyje Serbia!“ Manifestanci przyjęli te słowa z zapalem. Wznoszono okrzyki: „Niech żyje Francja!“

D Z I E N N E.

Konstantynopol, 15 października. (P.) Prasa turecka omawia kwestję konferencji i kompetencji, których wymagać będą mocarstwa. Oficjalny organ młodoturków „Szuraj umenet“ pisze, że Turcja powinna przygotować swój program na konferencję, oparty na sprzyjających jej punktach traktatu berlińskiego. Osnową programu tureckiego winna być repartycja tureckiego długu państwowego pomiędzy prowincje tureckie, żeby te, które oderwały się od Turcji, poniosły część jej państwowych zobowiązań.

„İkdam“, omawiając kwestję, kończy zapewnieniem, że ona mało interesuje Turcję, która w danym wypadku jest wykonawcą decyzji Europy bez korzyści dla siebie.

„Tanin“ przewiduje nowe trudności wskutek wycofania się Austro-Węgier z sandzaku nowobazarskiego, pozostawionego dla odrodzenia się aspiracji serbskich, w celu rozszerzenia terytorium serbskiego kosztem Turcji.

Znaleziony w Stambule worek z bombami uważają za własność spiskowców reakcjonistów.

Londyn, 15 października. (P.) Hr. Benckendorf wydał w poselstwie rosyjskiem obiad na cześć Izwołskiego. W liczbie zaproszonych był Harding, Asquit, Grey i inni ministrowie. Narady Greya z Izwołskim nie zostały zakończone, jak przypuszczano w dniu 14 b. m. Jeszcze jedna narada odbędzie się dziś.

Berlin, 15 października. (P.) Ks. Bülow przyjmował wczoraj posłów: Turcji, Japonii i Anglii i obradował z nimi nad kwestyami bieżącymi. Według informacji Agencji Wolfa możliwym jest, że nastąpi przyłączenie przedstawicieli i innych mocarstw zagranicznych.

We wtorek ks. Bülow odbył długotrwałą konferencję z posłem austro-węgierskim. Konferencja ta w istocie rzeczy wyjaśniła zupełne porozumienie się obu sprzymierzonych mocarstw we wszystkich kwestjach polityki zagranicznej.

Kolonia, 15 października. (P.) Według informacji „Koelnische Zeitung“, otrzymanych z Sofii, tamtejszy poseł niemiecki oświadczył rządowi bułgarskiemu, że dopóki Bułgaria nie oświadczy gotowości spełnienia swych obowiązków w stosunku do Turcji i nie zwróci bezprawnie zajętego oddziału kolei wschodniej lub nie zwróci Towarzystwu kolejowemu jego codziennych strat w rozmiarze 15,000 franków, kwestya uznania niepodległości Bułgarii nie może podlegać rozpatrzeniu.

Sofia, 15 października. (P.) Przedstawiciele dyplomacji Niemiec i Austro-Węgier zwrócili się znów z radami do rządu bułgarskiego w kwestyi dróg wschodnich i dali do zrozumienia, że uzna-

nie Bułgarii za Królestwo nie może być przyjęte pod uwagę przed uregulowaniem kwestyi kolei wschodniej w sposób zadawalniający wszystkie zainteresowane strony. Rada ministrów we wtorek naradzała się nad tą kwestyą.

Cetynia, 15 października. (P.) Przed domem poselstwa serbskiego odbyła się manifestacja na cześć solidarności serbów w całym kraju. Powtarzają się wiece protestujące, wysyłane są do rządu rezolucje z żądaniem bezzwłocznego przedsięwzięcia środków energicznych w obronie interesów Czarnogóry i narodu serbskiego.

Tabryz, 15 października. (P.) Einuddowle razem z oddziałem karnym wyruszył w pochód z powrotem do Teheranu.

Białogród, 15 października. (P.) Wczoraj wieczorem przed dworcem poselstwa angielskiego i ministerium wojny odbyła się wielka manifestacja z udziałem wielu posłów, profesorów uniwersytetu, kupców i olbrzymiej masy ludu. Pochód z orkiestrą na czele, ze sztandarami i pochodniami przeszedł po głównych ulicach, śpiewając pieśni i wydając okrzyki na cześć króla, następcy tronu, Bośni i Anglii a nieprzyjemne okrzyki pod adresem Austro-Węgier.

Przed serbskim bankiem kredytowym, pozostającym w stosunkach z Länderbankiem, manifestanci wszczęli ogłuszający hałas.

Wczoraj otworzono zwyczajną sesję skupieczną.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. L.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
14/X 1 pp.	749.4	+12.5	79	Pd 3	Z dnia 14/X Temperatura max. +14.4° C.
14/X 9 w.	748.0	+ 9.1	96	Pd W 1	Temperatura min. +4.5° C.
15/X 7 r.	747.1	+ 2.4	96	Pd W 1	Opadu 0.0

Rozkład pociągów.

Letni od 1 maja.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.00, c) 11.20, d) 2.15, e) 3.15, f) 6.10, g) 8.20.

Przychodzą do Łodzi: h) 4.30, p) 7.30, j) 9.45, k) 10.15, l) 4.24, m) 5.25, n) 8.31, o) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliszka.

Odechodzą do Kalisza: o godz. 8.25, 12.25, 5.40, 6.35 do Warszawy: o godzinie 10.42, 11.40, 5.51.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.34, 11.30, 5.37 9.30; z Warszawy o g. 12.13, 5.32, 6.28.

Kolej obwodowa.

Odechodzi ze stacji Łódź-kaliszka do Słotwin o godz. 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-kaliszka 5.10. Odechodzi ze st. Łódź-kaliszka do Kolušek 10.45, przychodzi z Kolušek do st. Łódź-kaliszka o godz. 8.10.

UWAGI. Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literami: p, r, s, t) kursują codziennie i zatrzymują się na wszystkich przystankach. Są to pociągi spacerowe dla letników.

Pociągi oznaczone literami: b, f, h, o), bezpośredniej komunikacji Warszawa—Łódź.

W pociągach oznaczonych literami: b, c, f, m, j), n), kursują wagony pocztowe.

Pociągi oznaczone literami: e, j, n, p, c, g, l) zatrzymują się na wszystkich przystankach. Pociągi oznaczone literami: h, b), zatrzymują się tylko w Andrzejowie.

Dla młodzieży i starszych:

1) Adam Mickiewicz — „Pan Tadeusz“²² wydanie ozdobne z ilustracjami St. Masłowskiego; cena w oprawie 2.50 kop., dla prenumeratorów „Rozwoju“ tylko 1.25 kop.

2) Feliks Koneczny — „Dzieje Polski“²² 2 tomy, z 80-ma rysunkami i dużą mapą Polski; cena w oprawie rb. 2.00, broszurowane 1.50 kop., dla prenumeratorów — w oprawie 1.30 kop., broszurowane rb. 1.00.

3) „Willanów“²² — opis pamiątek po królu Sobieskim; cena w oprawie 75 kop.

Zarząd drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź-Fabryczna zalegają niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w m. sierpniu i wrześniu 1908 r. za frachtami: Romny L. R. 81628 wyroby rękodzielnicze, Epsztajn; Homel L. R. 48770 towar sukieny, Mitkin; Moskwa m. Półn. 64301 i 63027 towar sukieny, S. Jakobsohn; Wiczuga Półn. 1210 resztki przędzy bawełnianej, T-wo I. Konowalowa; Białystok P. Z. 188163, 187001, 188162 i 187857 wyroby tabaczne, J. Janowski; Białystok P. Z. 187423 i 187184 tkanina wełniana, I. Barg; Białystok P. Z. 186931 skóry wyprawione, D. Białous; Białystok P. Z. 186235 tkanina wełniana, Z. Gałanty; Białystok P. Z. 188161 tkanina wełniana, G. Wygodska; Petersburg tow. P. Z. 384992 wyroby tabaczne, T-wo Łaferm; Petersburg tow. P. Z. 384512 towar cukierniczy, Bligken i Robinsohn; Petersburg tow. P. Z. 381941 wyroby cukiernicze, A. Kaplan i Syn; Dźwińsk P. Z. 101122 towar sukieny, Wofsi i Lerinc; Dźwińsk P. Z. 100854 towar wełniany, M. Apter; Wilno tow. P. Z. 456116 towar sukieny, Golberg i Bengen; Ryga tow. R. O. 5009 wyroby rękodzielnicze, I. M. Lewit; Ryga tow. R. O. 3330 towar wełniany, M. Solowiejczyk; Witebsk R. O. 75351 towar wełniany, M. B. Mine; Sudża M. K. W. 1732 wyroby bawełniane, Prudnikow dla Lewina i Fridmana; Golicyno M. Brz. 851 tokarskie drewniane wyroby, I. Skwarcow; Moskwa tow. M. Brz. 41250 pończochy, Naczelnik stacyi dla I. M. Rosenstraucha; Moskwa tow. M. Brz. 40557 sztuczne karakuly, F. F. Kolikow; Suwałki P. Z. 8055 wyroby rękodzielnicze, M. Weisberg; Berdyczów P. Z. 87175 i 87178 wyroby wełniane, Sz. Cyzis; Równe P. Z. 35660 chustki wełniane, M. Z. Rejdel; Kijów m. P. Z. Oddział Podolski 27975 pończochy bawełniane, W. M. Fofomin; Kijów m. P. Z. Oddział Podolski 28005 wyroby rękodzielnicze, F. Maharyński; Kijów I tow. P. Z. 265766 tkanina wełniana, Kijowski magazyn zaległych towarów dla Majlakasisa; Kijów I tow. P. Z. 265376 tytoń, Fabryka Tytoniu Kogen; Polonnoje P. Z. 26895 kwas octowy, N. Wajndorf; Woroncowo-Gorodiszcze P. Z. 6010 wyroby rękodzielnicze, W. Prickier; Mohylów P. Z. 28286 i 28246 towar wełniany, D. Kwenzel; Mohylów m. P. Z. 266 wyroby rękodzielnicze, A. Szuster; Tyraspol P. Z. 4713 towar wełniany, M. Barski; Pyrlca P. Z. 731 wyroby rękodzielnicze, B. Awerbuch; Biała-Cerkiew P. Z. 41557 wyroby rękodzielnicze, B. Rubinsztejn; Rybnica P. Z. 7617 towar wełniany, K. Grobopatiel; Noworadomsk W. 45508 meble gięte, B-cia Thonet; Częstochowa W. 154089 deski, Robert Szwarc; Gorzkowice W. 12447 meble gięte, „Wojciechów“; Dąbrowa W. 108740 stare żelazo, I. Weiss; Pruszków W. 19831 blacha falista, Tillmansowskie Akc. T-wo budowy konstrukcyi żelaznych; Pruszków W. 19655 blacha falista, Tillmansowskie Akc. T-wo budowy konstrukcyi żelaznych; Warszawa W. 230948 przyrządy fotograficzne, P. Lebidziński; Warszawa W. 230929 dywany, J. Herman i Co.; Warszawa W. 230855 wino zagraniczne, Endler i Horny; Warszawa W. 231791 towar wełniany, E. Goldshtein; Warszawa W. 231786 chmiel prasowany, Otton Koschmider; Warszawa W. 231742 machorka i cygara, M. Gurjan; Warszawa W. 231666 skrawki skórzane, Rosenberg; Warszawa W. 231652 cerata, H. Łurje i Sz. Gurjan; Warszawa W. 231563 wyroby rękodzielnicze, Griniches i S-ka; Warszawa W. 231551 wyroby wełniane, Gerstenrang; Warszawa W. 230510 szmelc mosiężny, L. Szyliowicz; Warszawa W. 230391 cerata, Ruziewicz Krzywicki i S-ka; Warszawa W. 230382 wyroby tabaczne, B-cia Polakiewicz; Warszawa W. 230287 i 229954 łożka żelazne, Akc. Tow. Gostyński i S-ka; Warszawa W. 232096 klozet pokojowy, I. Zbrożek; Brześć I Nad. 57279 koperty, fabryka kopert A. Licht; Czerwony Bór Nadw. 10043 wyroby rękodzielnicze, Ratner; Warszawa m. Nadw. 281052 części maszyn, Horwart; Warszawa m. Nadw. 280366 farby do włosów, Sztejn; Chełm Nad. 16491 skrawki sukienne, Szulim Mine; Dąbrowa Górna. Nad. 20252 pończochy bawełniane, Naczelnik stacyi dla Ekspedycyi Towarowej; Tomaszów Nad. 39406 wełna owcza, Kuziński; Lublin Nad. 60669 wyroby rękodzielnicze, Sz. I. Szpiro; Pińsk Pol. 54420 cygara, Mandelbaum; Czusowaja Perm. 954 wyroby wełniane, G. Gomorow; Perm Perm. 47553 plusz i aksamit, Dom Handlowy Epfelbaum; Charków I tow. Pol. 37400 wyroby wełniane, A. I. Kuwshynow; Rostów nad Donem P. W. 155914 roztwór amonii, Abramowicz; Baku tow. Zak. 27527—6685 wyroby wełniane, Naczelnik stacyi H. M. Nietankisa; Moskwa m. R. U. 377678 towar perfumeryjny, Czennieniewicki; Torgowaja Wł. 11398 wyroby wełniane i bawełniane, W. Antonow; Chortica Jek. 916 wyroby rękodzielnicze, F. J. Dik; Maryampol Jek. 14564 wyroby bawełniane, Naczelnik stacyi dla E. Eisenberga; Białopole Pol. 9720 towar wełniany, S. A. Kononienko dla Kanela i Kaufmana; Barwienkowo Pol. 5743 wyroby rękodzielnicze, S. E. Gardiejenko; Aleksandrów W. 115911 koniak, Agentura Celna dr. żel. W. W.; Warszawa W. pośp. 65283 sukno cienkie,

M. Krakowski; Warszawa W. pośp. 65115 włosy ludzkie, Abramowicz; Warszawa W. pośp. 64792 książki drukowane, Jan Fiszer dla A. Stomnickiego; Warszawa W. pośp. 64617 klej rybi, F. Szlezak; Moskwa pas. M. K. W. 20300 książki drukowane, M. i S. Szabasznikow; Petersburg pas. P. Z. 224155 książki drukowane, Magazyn książek naukowych w Petersburgu; Ryga I. pas. R. O. 103442 książki drukowane, Skład książek K. G. Zichmana; Petersburg P. Z. 223594 książki drukowane, Karbasnikow; Grodno P. Z. 7360 etykiety drukowane, Tow. S. Lanin; Petersburg P. Z. 76753 prosek chemiczny, K. H. Kupcze; Warszawa W. Nad. 63437 futerały, Lewicki; Garbatka Nad. 252 miedź czerwona, L. Kupferblum; Lublin Nad. 5188 wyroby rękodzielnicze, W. Kon; B. Cerkiew P. Z. 3444 wyroby rękodzielnicze, B. Rubinsztejn; Kutno W. 876 wyroby wełniane, Ekspedycya Towarowa dla M. A. Rosentala; Sosnowice W. 54327 ruszta żelazne, A. Oppenheim; Granica W. 34180 sliwowica, A. Hamburger; Aleksandrów W. 115908 koniak, Agentura Celna dr. żel. W. W.; Szczypionow W. 8872 maszyna dla kielbas, N. Jezierski i S-ka; Frankenberg Kgl. Sochs 6—1 czółenka tkackie, Göbler i S-ka dla L. Rappaporta; Augsburg Bayer St. B. 7—727 przędza, Zwirneri Nöchfadefabrik dla F. Hesse; Limbach K. S. St. 1 maszyny pończosnicze, Jul. Köbber dla I. Libermana. Na stacyi Łódź miasto: Wilno Pół. Z. 88264 wyroby wełniane, Naczelnik stacyi dla Bołotina.

Jeżeli wyżej wyszczególnione towary nie będą przez odbiorców przyjęte w terminie 3 miesięcznym, od dnia niniejszego ogłoszenia, to takowe będą sprzedane z głośniejszej licytacji na zasadzie §§ 40 i 90 Ogólnej Ustawy Rosyjsk. dróg żelaznych. 1969—3—1

Tow. Akc. Rzeźni Miejskich.

Rzeźnia w Łodzi ma na sprzedaż:

Mięso mięsne, używaną na pokarm dla zwierząt i ryb.
Krew mieloną, używaną na nawozy rolne.
Kupuje siano w każdej ilości.

1975

Pokój

przy rodzinie z oddzielnym wejściem do wynajęcia zaraz lub od 1-go listopada. Targowa № 71, stróż wskaze. 1974—3—1

№ 5637.

Sklep

kolonialno-galanteryjny z dobrze wyrobioną klientelą do sprzedania zaraz, z powodu niemożności prowadzenia dwóch interesów. Wiadomość. Nawrot 45, w sklepie

1971

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

zawiadamia Szymona Rundsztajna w miejscu obranego zamieszkania prawnego w osadzie Kamionka powiatu stopnickiego, gub. kieleckiej, jako mającego zabezpieczone prawa na hipotece nieruchomości w mieście Łodzi, przy ulicy Gubernatorskiej pod № 1076r położonej, że nieruchomości wyżej wymieniona, obciążona pożyczką Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, Seryi VI w sumie rubli 10,000, z powodu niezapłacenia raty majowej 1908 r. w ilości rubli 666 kop. — oprócz przynależnych kar na zasadzie § 78 Ustawy Towarzystwa, Najwyżej w dniu 5 Kwietnia 1872 roku i wedle przepisów Komitetu do spraw Królestwa Polskiego Najwyżej w dniu 29 Marca 1878 roku zatwierdzonych, wystawiona została na sprzedaż przez publiczną licytację w dniu 9 (22) grudnia 1908 roku o godzinie 11 zrana w kancelaryi Hypotecznej powiatu Łódzkiego w mieście Łodzi w domu pod № 427 przy ulicy Średniej znajdującej się, przed notaryuszem Waleryanem Ryfińskim, lub też przed notaryuszem tegoż zastępującym odbyć się mająca.

Przystępujący do licytacji obowiązany złożyć do rąk notaryusza wadium w ilości rubli 2,000.

Licytacja rozpocznie się w górę od sumy rub. 15,000.

W razie niedojścia do skutku sprzedaży z powodu braku licytantów, wyznaczony zostanie drugi termin do powtórnej licytacji, która bez doręczenia nowych w tym względzie zawiadomień, rozpocznie się od sumy nieumorzonych pożyczki Towarzystwa, stosownie do § 96 Ustawy Towarzystwa, lub też nieruchomości na sprzedaż wystawiona na własność Towarzystwu Kredytowemu zostanie przysądzona.

W razie, gdyby dzień wyznaczony do odbycia sprzedaży był świętecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego. Łódź, d. 10 (23) września 1908 r. 1953-1

Dr. I. Silberstrom

ul. BENEDEKTA 7 (róg Promenady). Chor. weneryczne i moczopłciowe, skóry i włosów. Radykalne usuwanie zbytecznych włosów. Przyjmuje od 8—1-ej rano i od 4—5 wiecz., panie od 4—5.

Pomocnik geometry

do zdejmowania i rysowania planów potrzebny zaraz na 2—3 miesięcy. Adresy proszę składać w administracyi „Rozwoju“ pod „№ 840“ 1965 3-1

ZAGRANICZNY

GIPS

pierwszorzędного gatunku nadszedł do składu węgla H. Kupczyka, Mikołajewska 12. Tamże specjalny gips dla pp dentystów.

1914-10-1

ZAKŁAD GIMNASTYCZNY

dla dorosłych i dzieci Surowieckiego MIKOŁAJEWSKA № 29. 1879.6

Sprowadzono świeży transport Kanarków z gór Harcu. Cena za sztukę od 3 do 7 rb., ulica Główna № 40, Haftet (sklep). 1976—3—1

Nauczycielka

z wyższym patentem z Alliance Française i z Collego de France udziela francuskiego, konwersacyi i muzyki. Można się zapisywać na lekcje zbiorowe. Główna 59 mieszka 6. 1961 3-1

Potrzebne zaraz

zdolne prasowaczki oraz człowiek

do pralni chemicznej CEBÓLL. Piotrkowska 116. 1952—6-3

Pragnącym przygotować się do gimnazjum

lub do szkół średnich udzieli się wskazówek w Administr. „Rozwoju“. 172—6-2

Fortepian

używany mełoniowy jest do sprzedania za rb. 50. Wiadomość: ul. Przejazd nr. 16, mieszka 4, pierwsze piętro 1745—6—6

Udzielam lekcji dzieciom i starszym.

Ulica Składowa nr. 12 m. 3. 1773

Okazyjnie

z powodu natychmiastowego wyjazdu do sprzedania zaraz nowy niebieski

wózek dziecienny

za połowę ceny. Wiadomość Przejazd 48 m. 12, II piętro, front, wejście z podwórza. 4577—3—3

Kotwiczny Sarsaparilian F. Ad. Richter i Co.

zaleca się szczególnie na wiosnę jako środek **CZYSZCZĄCY KREW** i **USUWAJĄCY WSZELKIE KROSTY, LISZAJE** i t. p. Sprzedawca we wszystkich aptekach i składach aptecznych, a także w składzie głównym **F. Ad. Richter i Co.** w Petersburgu, ul. Mikołajewska № 16. Reprezentanci P. Królikowski i M. Bartoszewski. Główny skład na Łódź w **Aptecę W. Danieleckiego.** ul. Piotrkowska № 130

Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. **Fosmoza** zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Niezbędny pokarm dla dzieci w zakresie zębokowania i rośnięcia. Liczne opinie Pp. Lekarzy i Ordynat. szpitali dołącza się do każdego pudełka. 1726-91-9

NADZWYCZAJ TANIO!!!**Spódniczki kostyumowe**

z modnego materiału od rb. 2 50.

Kostyummy damskie

z deseniowego materiału od rb. 10 50.

Palta damskie

z dobrego krajowego i zagranicznego materiału od rb. 19 50.

Bogaty wybór

krajowych i zagranicznych materiałów

na Garderobę obstalunkową

wzmiarn niedokładnie dopasowanej wykonywa się natychmiast druga

u **EMILA SCHMECHLA**

Łódź, Piotrkowska 98.

1857r

Dr. S. KANTOR

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Krótka № 4. Przyjmuje od 8-2 r. i od 6-9 wiecz., panie od 5-6. 1816

Dr. Ark. GOLDENBERG

mieszka obecnie na Sredniej № 2 jak dawniej **Widzewska 106A**. Chor. wewnętrzne, dzieci i akuszerya. Przyjmuje od 5-7 po południu, w niedziele i święta od 10 do 12 w poł. 36-r

Dr. S. SZNITKIND

mieszka obecnie na Sredniej № 2 **Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe**. Leczenie elektryczną i masażem. Przyjmuje od g. 8-11 1/2 rano. od 5-8 1/2 wiecz. 469-r

Dr. I. Birencweig

Średnia № 3.

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe. 1317r

Dr. Wacław Bernard

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. **ZAWADZKA 29.** 1761 r

Dr. D. Helman

Specjalista chorób uszu, nosa, krtani i gardła. Przyjmuje od godz. 10-12 r. i od 4-7 w. **MIKOŁAJEWSKA 4.** obok Dzielnej. 762

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i niemocpłciowa Dr. St. LEWKOWICZ

powrócił.

Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.) Przyjmuje od 9-1 i od 6-8, dla pan od 5-6. W niedziele tylko od 9-3 po poł. 114r
Badanie krwi przy syphilis'e.

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne

Nawrot 2.

Przyjmuje od 8-10 1/2 i od 6-8 po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r. 637r

Osiadłem się w tutejszym mieście jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, płciowych i chorób włosów. Przyjmuje codziennie od 8 do 1 w południe i od 4 do 8 po poł., w niedziele od 8-ej do 1-ej rano i od 4 do 6-ej po południu. Dla pan osobna poczekalnia.

Dr. B. Rejt,

ul. ŚREDNIA № 5. 149r

Dr. Ignatiew

Specjalista chorób

uszu, nosa i gardła

ulica Konstantynowska № 11 m. 5. Przyjmuje od 11-12 rano i od 4-7 po poł. codziennie. 1490r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY WŁOSÓW, SKORNE WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE

Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 6-8 w. panie od 5-6 po poł., w niedziele od 9-1 rano i od 3-6 po poł. 1426-r

Ul. Południowa № 2.

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skorne, wener., choroby dróg moczowych. Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w., dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. Henryk Trenkner

choroby dzieci

mieszka obecnie

PIOTRKOWSKA 145. telef. 41. Przyjmuje od 8-9 r., 5-7 po poł., w dni świąt. do 9 1/2 rano. 1485r

Dr. A. STEINBERG

Zakład Ortopedyczno-Gimnastyczny (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i t. p.). Leczenie masażem (wibracja), elektrycznością (usuwanie włosów z twarzy za pomocą elektrolezy). **Gabinet Roentgenowski,** (leczenie promieniami Roentgena exemy, lupusa, fawus'u i t. p.)

BENEDEKTA Nr 3

Leczenie prądami elektrycznymi wysokiego napięcia (d'arsonvalizacja), choroby cukrowej, otyłości, zwłóknienia naczyń, podagry, artthritis etc. Leczenie gorącym powietrzem i światłem (czerwonym i fioletowym) chorób stawów, mięśni, neuralgii etc etc. 1280 r

Dr. Stanisł. Piokarski

przeprowadził się na ul. **PIOTRKOWSKA № 115** 1881 choroby weneryczne i skórne przyj. od 9-10 r. i od 5-7 w.

Wszystkim osłabionym, wycieńczonym,

zdegenerowanym i pozbawionym energii życiowej przywraca siły i chęć do życia

SANATOGEN BAUERA

Pochlebne opinie więcej niż 5000 lekarzy i profesorów. — Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych. — Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw. Prawdziwy tylko w opakowaniu rosyjskiem.

Brozury gratis i franco wysła S. Karczewski, Warszawa, Nowo-Senatorska 4.

Pięć dni w Tatrach

w 50 pokazach, wykonanych przez specjalną ekspedycję „Terry” **dziś i codziennie** od 10 rano do 10 wieczorem można oglądać w panoramie „TERRA” przy ulicy **Benedykta № 1.** Staw Żabi, Kraina Szczytów, Morskie Oko, liczne jeziora i stawy górskie, motywy zimowe z Dolnej Kościeliskiej, Polski Grzebień, wiodospad Siklawy. Noc księżycowa na szczytach Rysów — w 50 ciu obrazach. **Wstęp 15 k., młodzież i dzieci 10 k.**

Mączka Savoye

jako najlepszy pokarm odżywczy ze wszystkich istniejących, jest najbardziej zalecana przez lekarzy całego świata.

Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i kolonialnych.

1741-10-9

Zarząd drogi żelaznej Fabr.-Łódzkiej

niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź-Fabr w d. 20 października now. st. 1908 roku o godz. 10 rano, na zasadzie §§ 40 i 84 Ogólnej Ustawy rosyjskich dróg żelaznych, będą sprzedane z głośnej licytacji niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w m. wrześniu 1908 roku za frachtami: Warszawa W. 229-96 mu-sztarda, K. Offierski, zaliczenie 25 rb. 35 kop.; Żabkowice-Grodziec W. 29053 węgiel kamienny, Grodzieckie Tow. Kopalni węgla dla Hirszberga i Binbaum; Kiszyniów P. Z. 72623 wino besarabskie, Szelema Watosznikow, zaliczenie 10 rb. 70 kop.; Kiszyniów P. Z. 73125 wino besarabskie, M. Machlin, zaliczenie 8 rb. 90 kop.; Kiszyniów P. Z. 73126 wino besarabskie M. Machlin, zaliczenie 8 rb. 90 k; Warszawa W. 233126 masło kokosowe, Iwenicki; Warszawa W. 232515 kiszki solone, A. Rosenberg, zaliczenie 26 rb. 50 k.

W razie, gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym nie doszła do skutku, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na st. Łódź-Fabr. dnia 23 października nowego stylu o godzinie 10 rano. 1908-1

Doktor

Eugenia Kerer-Gerszuni

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERYA **Piotrkowska 121** 502-r
Przyjmuje do 11 r. i od 3-5 p p

Dr. J. Pieniążek

sp. chorób gardła, nosa i uszu **Piotrkowska № 87**
powrócił.

Przyjmuje obecnie od g. 11 do 12 w południe i od 5 do 6 1/2 wieczorem. W niedziele i święta od 9 1/2 do 11 rano. 1774m12

Dr. A. GROSLIK

Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych. Zielona 5. Przyjmuje codziennie od 8 1/2-11 1/2 rano, 6-8 wiecz., panie 5-6 pp. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 w południe. 1563 d

Dr. H. Sadkowski

asystent C. W. Uniwersytetu rozpoczął przyjęcia. **Dzielnia № 3.** Choroby wewnętrzne (spec. zoladka i kiszki). 1963 16 2